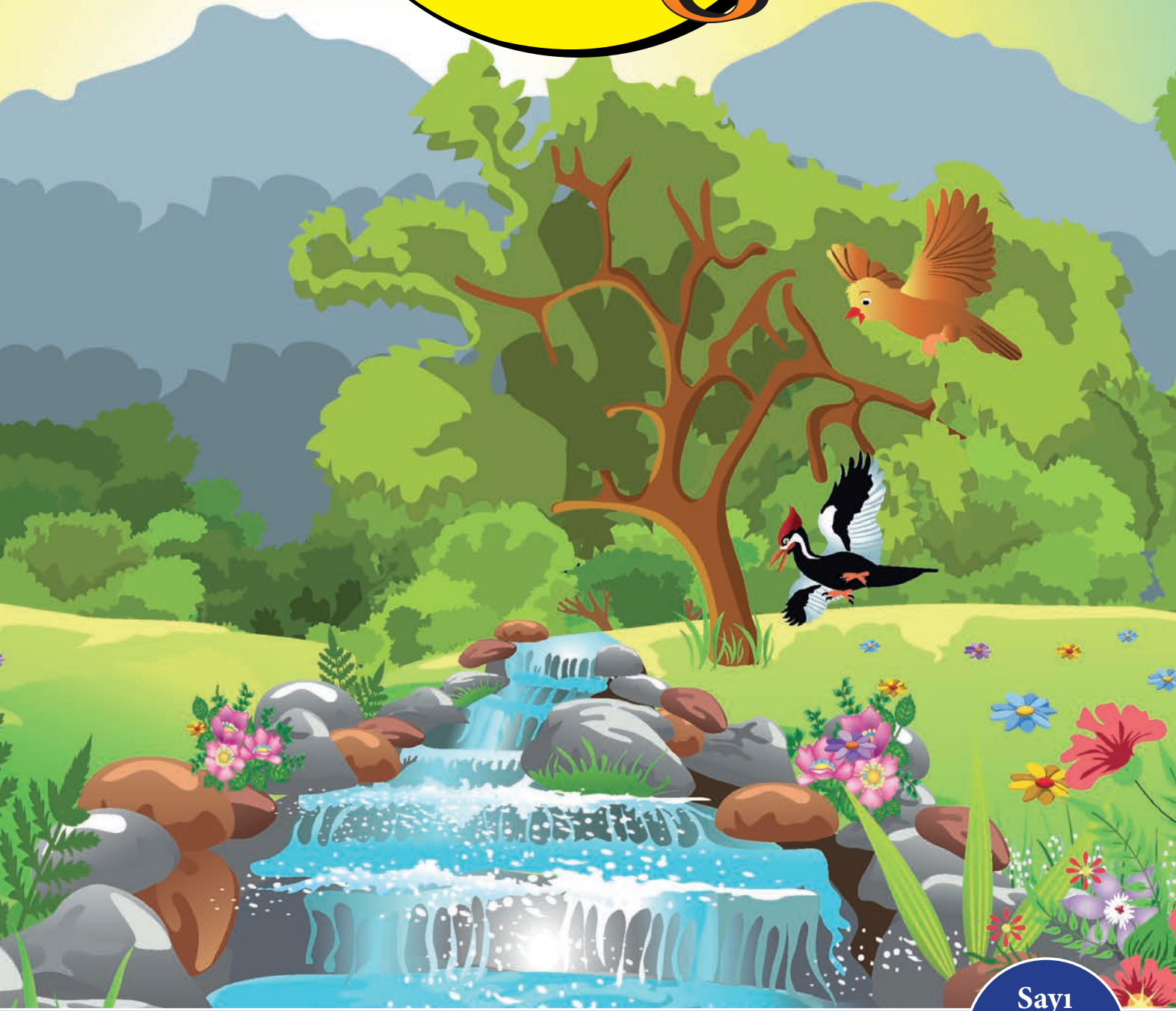

Hâlâ

“MÜSLÜMANLAR” dergisinin parasız çocuk ilâvesidir.

Sayı
4
2015

DAMDA

Hoca çıkmış, dam aktarırmış damda.

Kapı çalınmış bir an.

Eğilmiş bakmış: Bir adam, adamda

Ne üst, ne baş... Perişan.

Merak etmiş, sormuş: — „Kimi istedin?“

„Seni, Hocam, biraz aşağıya in.“

„İyi ama, ağam, işim acele;

Ne söyleyeceksen oradan söyle.“

„Bir ricam var senden, küçük bir ricam. Aşağıya insan ne olur, Hocam?“

„Her halde, iş mühim! Anlamak gerek.

Bakalım neymiş muradı?“ diyerek

Takım taklavatı bırakıp dama

inmiş kırk bir basamak merdiveni.

Açarak kapıyı sormuş adama:

„Söyle. Ne var? Niçin indirdin beni?“ Adam demiş ki: — „Hocam, ne olursun! Allah

kazadan belâdan korusun.

Derd verip derman aratma-
sın Rabbim. Sevaptır, bir
sadaka ver fakirim.“

Bu lâfları duyunca

Deliye dönmüş Hoca.

Tâ damlardan inişine mi
yansın,

Yarıda kalan işine mi yansın?

Ama Hoca bu, kurnaz...

„Hele yukarı gel benimle
biraz; Üst tarafını orada
söylersin.“

Varınca, ikisi de nefes nefese,
dama

Hoca dönmüş adama,

Demiş ki: — „Allah versin!“

GELİBOLU AZEBLER NAMAZGÂHI

Namazgâh ne demek

Açık havada olup namaz kılmak üzere yapılan üstü ve yanları açık yerlere denir. Önceleri genellikle bayram namazları buralarda kılınırdı. Yaz günlerine denk gelen teravîh namazlarını kılmak için, yağmur duasına çıkmak için de namazgâhlara gidilirdi.

En güzel, en görkemli namazgâhlardan biri de Gelibolu'dadır.

Gelibolu'daki namazgâhın tek özelliği mimarisinin güzelliği değildir. Aynı zamanda çok önemli bir tarihe şahitlik etmiştir.

Osmanlı ordusundaki kara ve deniz piyadelerine azeb denirdi. Gelibolu, Osmanlı Devleti'nin Rumeli ve Akdeniz'e geçiş yerinde olan bir yarımada idi. Deniz askerlerinin sefere çıkmadan önce ibadet ve dua etmeleri için buradaki Azebler Namazgâhı 15. yy.da inşa edilmiştir.

MINBERE ÇIKMAK MI İSTİYORSUN, HATİP OLMAYA NE DERSİN?

Camilerde merdivenle inilip çıkılan yerleri çok seviyorsunuz değil mi? Mahfil değil, minare değil, basamakları olan başka bir yerden bahsedeceğim size: Minber.

Cuma ve bayram günlerinde hatibin hutbe okuduğu yerin adıdır minber. Hatip; hutbe okuyan, güzel, etkileyici konuşan kimselere denir. Hutbe ise Cuma ve Bayram namazlarında minberden müminlere yapılan, içinde dua ve nasihati barındıran konuşmadır.

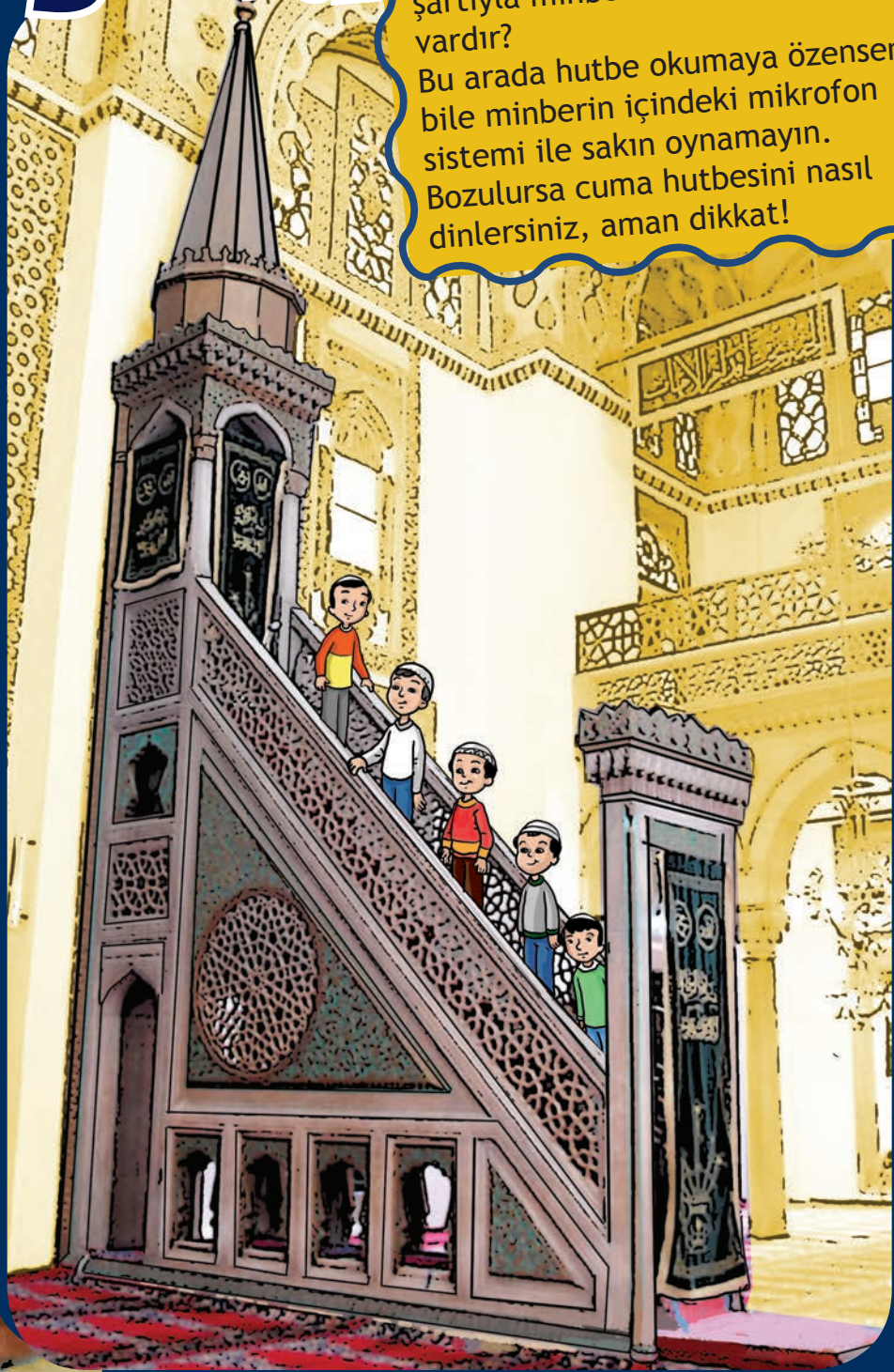
Mihrabın hemen sağında yer alan minber basamaksız düşünülemez. Peygamber Efendimiz üç basamaklı bir minberden müminlere seslenmiştir. Camilerin büyüklüğüne oranla basamak sayısı zaman içinde artırılmıştır. Peygamberimize hürmeten onun hutbe verdiği en üstteki basamağa hiç bir hatip çıkmaz. Minberin önü genelde bir perde ile kapalıdır. Bazısında perde yerine kanatlı kapı mevcuttur. Ustaca işlenmiş ve değişik motiflere sahip minberler birer sanat şaheseridir. Minbere çıkmaya özendiniz değil mi, hatip olmaya ne dersiniz?

Mermer, ahşap ya da çini kaplamalı olan minberlere rastlayabilirsiniz. Özellikle ahşap minberleri Anadolu'da çok sık görürsünüz. Hepsisi de eşsiz güzelliğindedir.

BİLMECE

Hutbe okumaya özenen arkadaşların 11 basamaklı bir minbere çıkmışlar. Birer basamak ara ile her basamağında bir kişi durmaktadır. En şartıyla minberde toplam kaç çocuk vardır?

Bu arada hutbe okumaya özeneniz bile minberin içindeki mikrofon sistemi ile sakın oynamayın. Bozulursa cuma hutbesini nasıl dinlersiniz, aman dikkat!

EVLIYA ÇELEBİ

Ne kadar da sıkıcı bir hayatım var. Bir dakika, bir dakika! Masamın üzerindeki kitapta ne yazıyor, öyle. Evliya Çelebi'nin Seyahatnamesi! Nasıl yani benim hayalimi benden önce başka biri mi yaşadı?

Alacağı olsun Evliya Çelebi'nin.

Acaba neler yazmış defterine? Şöyle bir göz gezdirelim.

Kişinin fikri ne ise zikri de o olur ya: Evliya Çelebi'nin içinde seyahat isteği o kadar çokmuş ki rüyasında Peygamber Efendimizi gördüğünde "Seyahat ya Rasûlâllah!" deyivermiş. O günden sonra dur durak bilmeksizin gezmeye başlamış. Bir çıkmış İstanbul'dan, Doğu ve Güney Doğu Anadolu şehirleri...

Oradan ver elini Ege kıyıları, Adalar...

Balkanlar... Almanya, Avusturya, İspanya, Danimarka, Hollanda ve dahası. İşte en çok merak ettiğim yerler... Gezdiği yerleri ne kadar da dikkatli incelemiş, ne içer, ne giyer, nasıl konuşur, neye inanır? Bazı şeyleri o kadar komik anlatmış ki okudukça okuyasım geliyor. Burası yemyeşil bir ova ve insanlar çeşitli şeyler ekiyorlar toprağa.

Oralara gitmiş kadar oldum sanki. Ben de büyüyüp, başımı alıp gideceğim yaşa gelene dek oturup seni okuyacağım.

MELEKLERE İMAN

“Orada, Allah'a asla isyan etmeyen, O'nun emirlerini yerine getiren güçlü ve muktedir melekler vardır” (Tahrîm, 66/6).

Meleklerin Özellikleri

Melekler iman: Çevremizde pekçok varlık bulunmaktadır. Bu varlıklardan bir kısmını gözlerimizle görebilirken (örneğin taş, toprak, ev vb.), bir kısmını da bazı araçlar yardımıyla görebiliriz (mikrop, bakteri, galaksiler vb.). Yine bazı varlıklar vardır ki, onları ne gözlerimizle ne de herhangi bir araçla görebiliriz. Ancak bu âlemde bulunan ve gözümüzle göremediğimiz bazı varlıklara da inanırız. Bu varlıklardan bir gurubu da meleklerdir.

Meleklerin varlığına inanmak, yüce dinimiz İslâm'ın temel iman esaslarından birisidir. Kur'an-ı Kerim'de Allah'a iman ile melekler iman birlikte zikredilmiştir (Bakara, 2/285; Nisâ, 4/136).

Melek; elçi, haberci, kuvvet gibi anlamlara gelmektedir.

Melekler, nurdan yaratılmış varlıklardır.

Kur'an-ı Kerim'de insanların topraktan, cinlerin ve şeytanın ateşten yaratıldıkları ifade edilmekte, ancak meleklerin hangi şeyden yaratıldıkları açık olarak belirtilmemektedir.

Meleklerin nurdan yaratıldıklarını sevgili Peygamberimiz bildirmiştir (Ahmed, Müslim).

7

Melekler yemek, içmek,

uyumak, evlenmek, dişilik, erkeklik gibi vasıflardan uzak varlıklardır (İsrâ, 17/40; Sâffât, 37/150; Zuhruf, 43/19).

“Onlar, Rahmanın kulları olan melekleri de dışı saydılar. Acaba meleklerin yaratılışlarını mı görmüşler? Onların bu şahitlikleri yazılacak ve sorguya çekileceklerdir” (Zuhruf, 43/19).

MELEKLER NEDİR?

Allah'ın melekleri,
Nurdan birer yaratık.
Kaplamis arşı, yeri,
Hizmetlerine sadık.
Yemezler ve içmezler,
Dişilik ve erkeklik yok.
Hak hududu geçmezler,
Vazifeleri pek çok.
(Tunçalp, 36)

DÖRT BÜYÜK MELEK VE GÖREVLERİ

Cebrâil	Mîkâil	Azrâil	İsrâfil
Vahiy Meleği	Yer yüzünün işleyişiyle görevli melek	Ölüm Meleği	Kıyamet Meleği

MELEKLERİN GÖREVLERİ

Melekler öncelikle, Allah Teâla'nın kendilerine verdiği görevleri eksiksiz biçimde yerine getirirler.

• Bu görevlerin en başta geleni insanlara yardım etmek, âlemin işleyişinde üzerlerine düşen görevleri yerine getirmektir.

• Allah'ın (c.c.) insanlarla irtibat kurma vasıtalarından biri de meleklerdir.

Cebrail

Cebrail, vahiy meleğidir.

"Allah kendi tarafından bir vahiy ile melekleri, kullarından dilediği kimselere, "Benden başka tanrı yoktur. Bana karşı gelmekten sakının" diye uyarmak üzere gönderir" (Nahl, 16/2).

CEBRÂİL

Rabbe en yakın olan
O dört büyük melekten biri.
Rabbin buyruklarını,
Peygamberlere sunar.
Arzın ufuklarını, rahmete
boğan pınar.

(Tunçalp, s. 41)

Mîkâil

Allah'ın emri ile yer yüzünün işleyişinde görevlendirilen melekler vardır. Bu işlerle görevli büyük melek Mîkâil'dir.

MÎKÂİL

Rüzgâr, yağmur, bereket,
Onun hizmet alanı.
Hayat bulur memleket,

O yeşertir tarlanı.

Rızkı hükme bağlayan,
Şüphesiz Cenab-ı Hak.
Bu taksimi sağlayan,
Mîkâil'dir muhakkak.
(Tunçalp, s. 43)

Azrail

Allah'ın emri ile eceli gelenlerin canını almakla görevli melekler vardır. Bu işlerle görevli büyük melek ise Azrâil'dir.

Kur'an'da şöyle buyrulur: "De ki: Üzerinize vekil edilen ölüm meleği, canınızı alır, sonra Rabbinize döndürülürsünüz" (Secde, 32/11).

AZRÂİL

Her yaşayan ölümü
Tadacaktır muhakkak.
Bir ilahi dönümü
Emreder Cenabıhak.
Ölüm şüphesiz Rabbin
Kesin buyruğudur, bil.
Bu çetin hizmet için
Görevlidir Azrail.
(Tunçalp, s. 41)

İsrâfil

Allah tarafından meleklerle verilen görevlerden biri de kıyametin kopacağı zamanı haber vermektir. Bu görevi yerine getirecek olan melek, İsrâfil'dir.

"Sura üflenince, Allah'ın dilediği kimseler dışında olmak üzere göklerde ve yerde ne varsa ölecektir. Sonra O'na bir defa daha üflenince, bir de bakarsın, onlar ayağa kalkmış bakıyorlar" (Zümer,39/68)

DEDELERİMİN YAZISINI ÖĞRENİYORUM

Harflerin başta, ortada ve sondaki durumları

Birleşme	Kelimenin Sonunda	Kelimenin Ortasında	Kelimenin Başında	Harfin müstakil hali
اما	ا	ا	ا	ا
بیب	ب	ب	ب	ب
پیپ	پ	پ	پ	پ
تتت	ت	ت	ت	ت
ثثث	ث	ث	ث	ث
ججج	ج	ج	ج	ج
چچچ	چ	چ	چ	چ
ححح	ح	ح	ح	ح
خخخ	خ	خ	خ	خ
ددد	د	د	د	د
ذذذ	ذ	ذ	ذ	ذ
ررر	ر	ر	ر	ر
ززرز	ز	ز	ز	ز
سسس	س	س	س	س
ششش	ش	ش	ش	ش
صصص	ص	ص	ص	ص
ضضض	ض	ض	ض	ض

НАМЕРЕТЕ 5-ТЕ РАЗЛИКИ!

A

B

C

D

чане на нещата на земята.

o Те са посредници между Аллах и хората.

o Съобщават на хората онова, което Аллах им възлага.

Джебраил:

„Той низпослава ангелите, разкривайки Своята повеля комуто пожелае от Своите раби: Предупреждавайте, че няма друго Бог, освен Мен. И да се боят от Мен!“ /ен-Нахл, 2/

Микаил:

Има меляикета, които следят за действията и правилното протичане на нещата на земята. Микаил е големият ангел, който контролира тези неща.

Азраил:

Има меляикета, които по повелята на Аллах отнемат живота на хората, чиито край /еджел/ е настъпил. Азраил е големият ангел, натоварен с нея.

Исрафил:

Една от задачите, възложени на ангелите е да съобщават времето за настъпването на къмета. Исрафил е големият ангел, натоварен с нея.

„И щом се потръби с рога (рог), всички на небесата и на земята ще паднат безжизнени, освен за когото Аллах не е пожелал. После още веднъж ще се протръби и ето ги - станали- чакат!« /ез-Зумер, 68/

ВЯРА В МЕЛЯИКЕТАТА

1. Особеностите на меляикетата:

Защо вярваме в тях? Край нас има толкова многобройни същества и предмети. Част от тях можем да видим с очите си, да ги пипнем с ръцете си като камъните, земята, дърветата, къщите, животните... А друга част да ги видим с въоръжено око - с микроскопи, телескопи и други като микробите, бактериите, галактиките.

Има и други същества, които не можем да видим - нито с обикновени очи, нито чрез различни уреди.

Независимо от това ние вярваме в тези същества, но не можем да ги видим. Част от тях именно са меляикетата.

Вярата в съществуването на меляикетата е един от основните елементи на исляма. В Коран-и Керим, вярата в Аллах и вярата в меляикетата се споменават заедно. /ел-Бакара, 285; ен-Ниса, 136/

о Мелек /ангел/ означава известител и сила.

о Меляикетата са сътворени от сияния.

о В Коран-и Керим се съобщава, че хората са сътворени от земя, а сатаната и джиновете от огъня, но от какво са сътворени ангелите не е споменато.

о Любимият ни Пейгамбер оба-

че е съобщил, че меляикетата са сътворени от сияния /светлина/. /Ахмед Муснед, VI, 158; Муслим, Зухд, 10/

Меляикетата не пият, не ядат, не спят, не се женят, при тях няма мъжки или женски меляикета. /ел-Исра, 40; ес-Сафрат, 150/

„Те приеха за женски меляикетата, които са рабите на Всемилютивия. Нима присъстваха на сътворението им? Ще се запише тяхното твърдение и ще бъдат разпитвани“. /ез-Зухруф, 19/

ЧЕТИРИТЕ ВЕЛИКИ МЕЛЯИКЕТА И ТЕХНИТЕ ЗАДЪЛЖЕНИЯ

Джебраил - е меляикето на ваяхия, откровението.

Микяил - той следи за действията на земята.

Исрафил - е меляикето на къямета.

Азраил - е меляикето на смъртта.

2. Задълженията на меляикетата

о Преди всичко те изпълняват ясно и точно задълженията, които Аллах им е възложил.

о На първо място сред задълженията им е подпомагането на хората, да следят за правилното проти-

ситуации, че колкото повече четеш, толкова повече се увличаш. Имах чувството, че пътувам заедно с него. Но един ден, когато порасна, ще се опитам да посетя същите места...

На връщане нашият пътешественик бил в Египет, Судан и Етиопия. Дори се знае, че останал 10 години в Египет, където довършил своите пътеписи.

Сега вашият задача е да допълните имената на градовете, загатнати в горната карта.

В средата на тази карта, където е написан Анадола се виждат и градовете Мусул, Исфахан, Техеран, Тебриз и полуостров Крим в Черно море. Допълнете имената на градовете в нея.

МАЛКИЯТ ЕВЛИЯ ЧЕЛЕБИ

Колко много ми е скучно днес! Какво ли пише в книгата, която е на масата? «Пътеписите на Евлия Челеби». Как така? Нима някой преди мене е изживял моите мечти? Какво ли е написал този Евлия Челеби? Посягам и я вземам.

Той толкова силно желаел да пътешества, че когато сънувал Пейгамбера ни, изведнъж извикал: «Сеяхат, я, Расуляллах!» /Да пътешествам, я, Расуляллах!/ От този ден нататък той пътешествал къде ли не!

Тръгнал от Истанбул, преминал през градовете на Източен и Югоизточен Анадол... Оттам покрай бреговете на Егейско море, посетил е островите, а и Балканите. Специално описал някои български градове. Стигнал е до Германия, Австрия, Испания, Дания, Холандия и така нататък.

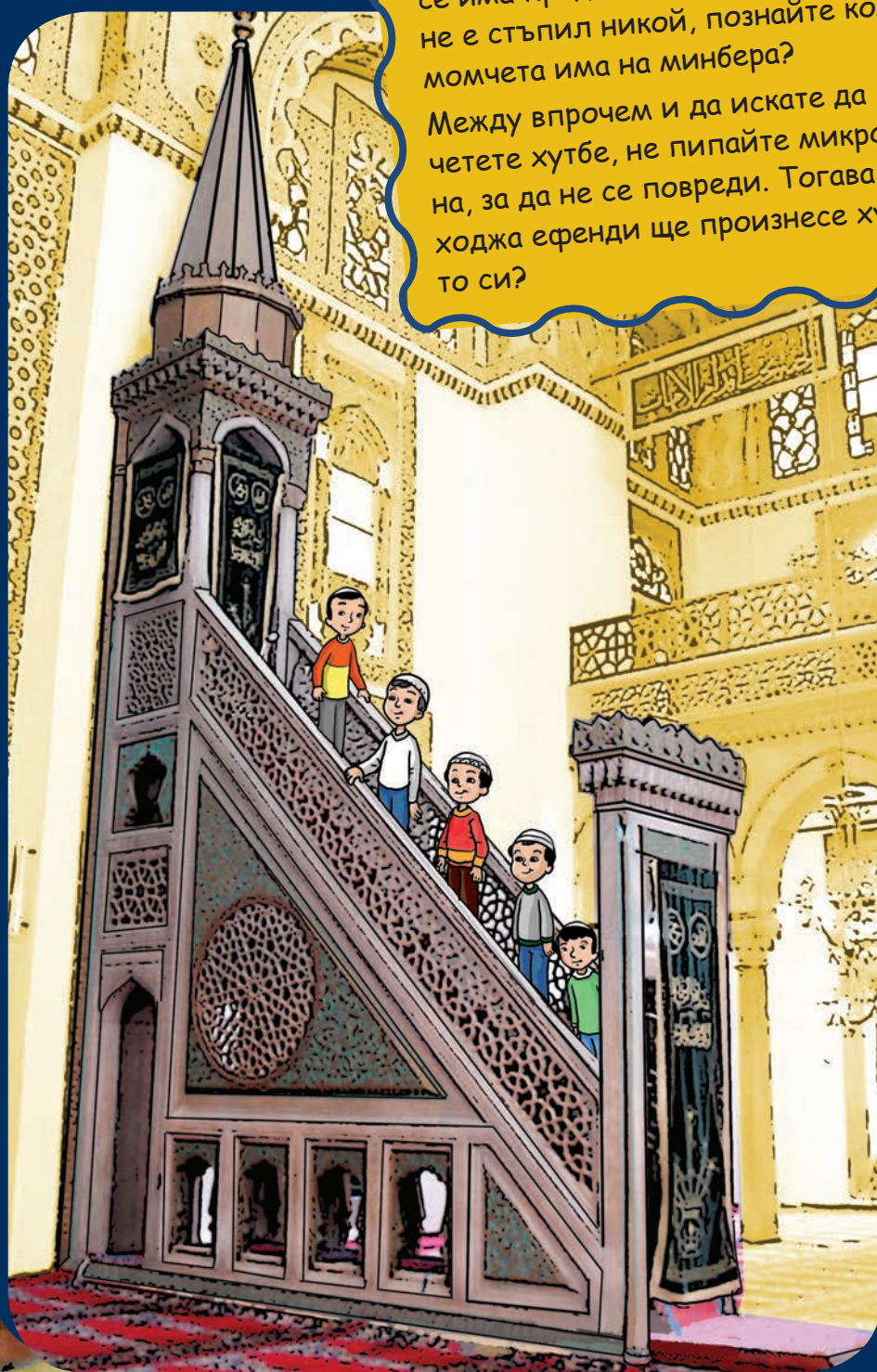
Това са местата, за които мечтая и аз. И колко внимателно е наблюдавал и проучвал тези, където е бил. Какво работят, с какво се хранят тези хора, как се обличат, в какво вярват? На места е описал такива комични

На различни места може да видите минбери от дърво, както и покрити с мрамор или фаянс. Всеки от тях е изработен по най-изящен начин.

ГАТАНКА

Децата, които желаят да произнесат своите хутбета, вече са се накачили на минбера. През едно стъпало стои по едно момче. Като се има предвид, че на най-горното не е стъпил никой, познайте колко момчета има на минбера?

Между впрочем и да искате да четете хутбе, не пипайте микрофона, за да не се повреди. Тогава как ходжа ефенди ще произнесе хутбето си?

ЖЕЛАЕШ ЛИ ДА СЕ ИЗКАЧИШ НА МИНЪБЕРА?

Предполагам, че много обичате да се качвате на онези места в джамиите, където имамите застават при четене на хутбетата. Тук не става въпрос за минаретата или махфилите (ложите), а за минбера.

Минбер е мястото, където хатибът чете хутбетата в петъчните и байрамските намази.

Хатиб са онези ходжи, които с приятния си, ясен и въздействащ глас четат хутбетата си.

Хутбе е посланието, което съдържа молитви и наставления, отправени към вярващите.

Минберът, който се намира непосредствено в дясната страна на михраба, не може да си го представим без стълбище. Нашият Пейгамбер се обръщал към вярващите от него. Според големината на джамиите с времето броят на стъпалата се увеличавал. Но на най-последното, най-горното стъпало никога и никой хатиб не трябва да стъпва, поради уважението ни към Пейгамбера. Отпред минберът обикновено се покрива със завеса, а на други места са направили вратички. Майсторски и с изящна дърворезба минберите са истински шедьоври на изкуството.

Сега навярно още повече ще ви се прииска да се изкачите на минбера, нали? А какво бихте казали да станете хатиби?

НАМАЗГЯХА В ГЕЛИБОЛУ

Какво е намазгях?

Така се наричат местата, определени за кланяне на намаз. Те са заградени, но не са покрити. Преди много години в хубаво време в тях са кланяли байрамските намази. Пак в тези места вярващите са кланяли теравих намазите през лятото, изпълнявали са молебени за дъжд.

Морските и сухопътните войници в османската армия се наричали «азеб»и. А Гелиболу е полуостров, който се намира там, където Азия и Европа се сближават най-много с Бяло море. Тук през XV век е изграден намазгях, където морските пехотинци са изпълнявали ибадетите и кланяли намазите си преди да тръгнат на бой.

Този исторически намазгях е един от най-внушителните. Неговата особеност не е в архитектурния му стил, а защото е станал свидетел на много важни исторически събития.

НАСРЕДДИН ХОДЖА

Ахмед ЧАКЪЛ

Безплатно детско приложение на сп. "МЮСЮЛМАНИ"

Брой
4
2015